

Tapa Vallavalitsus

24.04.2023 nr 9.5-2.2/22-
23/27/11

**Tapa Keelekümbluskooli haldusjärelevalve
õiendi kinnitamine**

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõike 1 ning haridus- ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel.

1. Kinnitan Tapa Keelekümbluskooli haldusjärelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal palun esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Tunnistan kehtetuks õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna nõuniku 28.02.2023 korralduse nr 9.5-2.2/22- 23/27/4 „Haldusjärelevalve teostamine Tapa Keelekümbluskoolis“ muutmine“.
4. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Hille Voolaid
nõunik

Koopia: Tapa Keelekümbluskool

Hille Voolaid
735 0109
hille.voolaid@hm.ee

Lisa
KINNITATUD
Haridus- ja Teadusministeeriumi
õigus- ja personalipoliitika osakonna
järelevalve valdkonna nõuniku korraldusega
„Tapa Keelekümbluskooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine“

ÕIEND

HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA TAPA KEELEKÜMBLUSKOO LIS

SISSEJUHATUS

1. Tapa Keelekümbluskool (edaspidi *kool*) on Tapa Vallavalitsuse (edaspidi *pidaja*) haridusasutus, mis tegutseb aadressil Nooruse 2, Tapa, 45106 Lääne-Viru maakond.
2. Haldusjärelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna nõuniku 16.01.2022 korralduse nr 9.5-2.2/22-23/27/2 „Haldusjärelevalve teostamine Tapa Keelekümbluskoolis“ alusel.
2. Järelevalvet eesti keele ja eestikeelse õppe korraldamise üle teostas Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna järelevalve valdkonna nõunik Hille Voolaid. Ekspertdina oli kaasatud Keeleameti järelevalveosakonna juhataja Merle Loodus-Adamson.
3. Järelevalves oli vaatluse all, kuidas koolis tagatakse eesti keele ja eestikeelse õppe korraldus ning kas see võimaldab põhikooli lõpetajatel jätkata õpinguid eesti õppekeelega õppeasutuses; missuguseid metoodikaid ja õppematerjale kasutatakse eesti keele õpetamisel; kas eesti keele õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise koolituse; kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja eesti keele oskuse tase vastab nõuetele.
4. Järelevalve algas 10.04.2023.
5. Järelevalves vesteldi eesti keele õppe korraldusest kooli direktoriga, õppealajuhatajaga, sekretäriaga, eesti keele ja eesti keeles õpetavate aineõpetajatega, pidaja, hoolekogu ja õpilaste esindajatega, tutvuti kooli dokumentatsiooniga vaadeldavas valdkonnas ja õppekeskkonnaga, võrreldi kooli dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud sissekannetega.

KOKKUVÕTE

Kool on üldhariduskool, mis korraldab õpet I, II ja III kooliastmes. Seisuga 10.04.2023 õppis koolis 166 õpilast ja töötas 31 õppe- ja kasvatusala töötajat.

Õppetöö toimub nii eesti kui vene keeles. Kool on keelekümbluskool, kus on loodud vene kodukeelega õpilastele võimalused õppida eesti keelt teise keelena lõimitud aine- ja keeleõppe metoodika alusel. Keelekümblusprogrammiga liituti 2003. aastal. 2020. aastal alustas kahesuunaline keelekümbluse klass. Varases keelekümbluses õpitakse kõiki õppeaineid eesti keeles, kahesuunalises keelekümbluses on koos eesti ja vene kodukeelega lapsed ning õpe toimub osadel päevadel eesti, osadel vene keeles. 50/50 õppe puhul õpitakse vähemalt 40% õppe mahust eesti keeles. Eesti keele ja eestikeelse õppe maht on koolis suur.

Kooli õppekava üldosa on kooskõlas põhikooli riikliku õppekavaga, täiendamist vajavad matemaatika, loodusõpetuse, keemia, muusika, kunsti, tööõpetuse, käsitöö, kodunduse ja

tehnoloogia ainekavad.

Kooli arengukava on kinnitatud aastateks 2020–2025. Õppe- ja kasvatustöö valdkonnas on toodud välja eesmärk, et koolis on loodud kõigile õpilastele soodsad ja toetavad tingimused arenguks ja eneseteostuseks, mis aitavad kaasa põhikoolilõpetaja õpingute jätkamisele ja elus hakkama saamisele. Eesmärgi täitmiseks on määratletud tegevused (nt lõimitud ainetunnid ja ühistegevused toimuvad vastavalt planeeritud tööplaanile; keelekümblyuse arendamine; õppekeskkonna mitmekesistamine aktiivõppemeetodite rakendamisel) ja tulemused (toimib planeeritud ainetevaheline lõiming: projektipäevad, loovtööd, õppekäigud, väljasõidud jne). Koolis on tähtsustatud klassiväliste ürituste kasutegurit õpilaste eesti keele oskuse arendamisel, nii eelmisel kui käesoleval õppeaastal on toimunud mitmesuguseid tegevusi, näiteks projektitundide, õppematkade, lahtiste tundide ja videoaktuse läbiviimine, õpimappide koostamine, aineõpetajate arutelud, projektides, uurimistöodes osalemine.

Koolis kogutakse põhikooli lõpetajatelt andmed, kus nad soovivad õpinguid peale kooli lõpetamist jätkata ning sügisel kogutakse tagasisidet, kui palju õpilasi ja kus jätkavad õpinguid. Näiteks 2021/2022. õppeaasta 17 lõpetajast jätkasid viis õpilast ja 2020/2021. õppeaasta 14 lõpetajast jätkasid kuus õpilast õpinguid eestikeelses gümnaasiumis. Varase keelekümblyuse lõpetanud soovivad enamasti jätkata õpinguid eestikeelses kutseõppes ja 50 eesti/50 vene keeles õppijad eelistavad jätkata õpinguid vene keeles.

Kuigi eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksami tulemused on koolis võrreldes üleüldise Eesti keskmisega olnud läbivalt paremad, siis arvestades, et viimastel aastatel lõpetatakse põhikool eesti keelekümblyuses, on nende tulemused olnud kehvemad kui keelekümblyuses kokku. 2022. aasta lõpetanutest saavutas B1 keeletaseme väiksem osakaal kui Eestis kõigis õppekeeltes kokku – eesti keelekümblyuses saavutas koolis B1 keeletaseme 46,7% eesti keel teise keelena lõpueksami teinud lõpetajatest, Eestis kokku 55,6%. Koolis on analüüsitud eesti keele õppe tulemuslikkust igal õppeaastal ning koostatud on tabelid tulemusnäitajatega. Eraldi on olnud vaatluse all vene- ja eestikeelse rühma tulemused. Tulemused näitavad, et on väga suur vahe vene- ja eestikeelse rühma tulemustes, nt 2021/2022. õppeaastal saavutasid eesti keel teise keelena eksamil vene rühma õpilased keskmiselt 28 punkti 100st, seevastu eesti rühma õpilased 77,4 punkti 100st (riigi keskmine 60,68). Sellest tulenevalt suurendati eesti keele tundide arvu 7., 8. ja 9. klassi vene rühmades.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis kokku 31. Kvalifikatsioon vastab nõuetele 20 (65%) töötajal. Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal on koolis vähenenud viimasel viiel aastal oluliselt, nt 2018 oli nõuetele vastavate õppe- ja kasvatusala töötajate osakaal 87,50%, aga 2022. aastal 64,29%. Muutused on tingitud eestikeelse õppe suurenenud mahust, mistõttu on mitmed eesti keelt mittevaldavad õpetajad lahkunud. Järgmisest õppeaastast rakendab omavalitsus toetusmeetmeid alustavatele kvalifikatsiooniga õpetajatele.

Nõutav riigikeeleoskuse tase on 28 (90%) õppe- ja kasvatusala töötajal. Eesti keele ja eestikeelsete ainete õpetajad on valdavalt eesti kodukeelega.

Teises keeles õpetamise metoodikakursusel on vaadeldud perioodil (2017–2023) osalenud kaheksa õpetajat kokku 537 tundi. Koolitustel osalemist õpetajatele võimaldatakse.

Kool on pälvinud keelekümblyuse kvaliteediauhinna – keelekümblyusasutus 2013 personalijuhtimise valdkonnas, 2018 eestvedamise ja juhtimise valdkonnas; 2017 on kool saanud tunnustuse Tartu Ülikooli eetikakeskuse poolt –, „Hea kooli teerajaja“; 2017 tunnustus keelekümblyusmetoodika pikaajalise eduka rakendamise, õpilaste arengut toetava

organisatsioonikultuuri loomise ja koostöiste suhete väärtustamise eest. Kooli tegevuse vastu on tundnud huvi ka teised õppeasutused ning kooli on külastanud kolleegid teistest õppeasutustest. Jaanuaris külastas kooli president Kaljulaid, keda huvitas eestikeelsele õppele ülemineku seis Tapa linna/valla näitel. Kogemusi ja tähelepanekuid seoses muukeelsete laste õpetamisega jagasid nii kooli direktor kui vallavanem.

Tapa Keelekümbluskool on hea näide, kuidas on võimalik minna üle eestikeelsele õppele ning rakendada keelekümblusmetoodika põhimõtteid.

Tapa Vallavolikogu on võtnud vastu otsuse, et kool liidetakse 1. septembrist 2023 Tapa Gümnaasiumiga ja 31. augustil 2023 lõpetatakse kooli tegevus iseseisva asutusena. Kooli arengukavas kooli liitmist või ümberkorraldamist ei ole prognoositud. Kooli pidaja sõnul on ümberkorraldamise eesmärk üleminek eestikeelsele õppele – üks keel ja üks kool.

OLUKORRA KIRJELDUS

1. Õppekava vastavus nõuetele

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse¹ (edaspidi *PGS*) kohaselt kehtestab kooli õppekava kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused tuleb esitada enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Järelevalves esitas kool direktori käskkirja², millega oli kooli õppekava kinnitatud. Õppekava direktori käskkirja juurde lisatud ei olnud.

Kohapealses järelevalves selgus, et 08.03.2021 oli tegelikult tegemist õppekava muudatuste kinnitamisega ja õppekava on kinnitatud 09.06.2020. Õppekava kinnitamise käskkirjas³ on märgitud, et õppekava kinnitatakse seoses distantsõppe kirjeldusega kooli õppekavas. Käskkirjas puudub viide käskkirja lisana esitatud õppekavale. Käskkirjale on lisatud õppekava üldosa, ainekavasid õppekava lisana esitatud ja kinnitatud ei ole.

Õppekava muudatustele on andnud arvamuse hoolekogu⁴ ja õppenõukogu⁵. Õpilasesindus õppekava muudatuste kohta arvamust avaldanud ei ole.

Direktori sõnul õpilasesindus õppekava kohta arvamust ei avaldanud, kuid õpilasesinduse esindaja osales hoolekogu koosolekul, kus arutati ka muudatusi õppekavas.

Hoolekogus on otsustatud kiita õppekava heaks, arutelu koosoleku protokollid⁶ ei kajasta. Hoolekogu koosoleku protokollil⁷ on viide õppekava seletuskirjale. Õppekava seletuskirja on allkirjastanud direktor ning selles on väga üldsõnaliselt toodud välja, millised muudatused viidi õppekavasse, näiteks on märgitud, et õppekavale on lisatud tunnijaotusplaan põhikooli klassidele, kus õpetatakse kahe-suunalise keelekümblusprogrammi alusel. Tunnijaotusplaani lisatud ei ole. Märgitud on, et õppekava punkti 6, õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, on täiendatud punktidega 6.4, 6.5, 6.6. Täiendatavaid sätteid seletuskiri ei kajasta.

Õppenõukogus on otsustatud⁸, et õppekava vaadatakse veelkord üle ja õppenõukogus heaks kiidetud parandused viiakse sisse. Protokollile ei ole lisatud õppekava ja protokollist ei nähtu, millised olid õppenõukogus tehtud parandused.

¹ PGS, § 17 lg 2.

² Direktori 08.03.2021 käskkirja nr TKKK 1-1/21/10.

³ Direktori 13.11.2020 käskkirja nr TVPK 1-1/20/8.

⁴ Hoolekogu 16.02.2021 koosoleku protokoll nr 1-5/21/1; 19.11.2020 koosoleku protokoll nr 1-5/20/2.

⁵ Õppenõukogu 25.01.2021 koosoleku protokoll nr TKKK 1-6/21/2.

⁶ Hoolekogu 16.02.2021 koosoleku protokoll nr 1-5/21/1; 19.11.2020 koosoleku protokoll nr 1-5/20/2.

⁷ Hoolekogu 16.02.2021 koosoleku protokoll nr 1-5/21/1.

⁸ Õppenõukogu 25.01.2021 koosoleku protokoll nr TKKK 1-6/21/2.

Õppenõukogu määruse⁹ kohaselt märgitakse koosoleku protokollis sõnavõtjate nimed ja sõnavõtu lühike sisu ning vastuvõetud otsused, otsuste faktilised ja õiguslikud alused, otsuste täitmise tähtsajad ja vastutajad. Õppenõukogu otsused tuleb võtta vastu¹⁰ lihthääletenamusega. Õppenõukogu koosoleku protokollis¹¹ puuduvad sõnavõtu lühike sisu ja otsuste faktilised alused, hääletustulemused.

Järelevalves selgitati, et menetluse selguse ja läbipaistvuse tagamiseks on oluline õiguslikku tähendust omavad seisukohad ja arutelud protokollida, arvestades lisaks, et kooli õppekava on kogu õppetöö alusdokument.

Järelevalves hinnati kooli õppekava vastavust riikliku õppekava eelmisele redaktsioonile¹².

Õppekava üldosa on kooskõlas põhikooli riiklikus õppekavas (edaspidi *PRÕK*)¹³ sätestatuga. Vastuolud *PRÕK*iga¹⁴ on järgnevate õppeainete ainekavades: matemaatika, loodusõpetus, keemia, muusika, kunst, tööõpetus, käsitöö, kodundus, tehnoloogia.

- 1) Matemaatika ainekavas puuduvad mitmed õpitulemused. I kooliastmes puuduvad õpitulemused: eristab lihtsamaid geomeetrilisi kujundeid – viisnurk, kuusnurk, ja nende põhilisi elemente. II kooliastmes puuduvad õpitulemused: eristab paaris- ja paarituid arve; leiab arvu kuubi; loeb ja joonistab temperatuuri graafikut; toob näiteid õpitud geomeetriliste kujundite ning sümmeetria kohta arhitektuurist ja kujutavast kunstist, kasutades IKT võimalusi (internetiotsing, pildistamine). III kooliastmes puuduvad õpitulemused: selgitab arvu ruutjuure tähendust ja leiab peast või taskuarvutil ruutjuure; tõlgendab igapäevaelus ja teistes õppeainetes ette tulevaid protsentides väljendatavaid suurusi, sealhulgas laenudega (ainult lihtintress) seotud kulutusi ja ohte; arutleb maksude olulisuse üle ühiskonnas; lahendab täielikke ja mittetäielikke ruutvõrrandeid; eristab teoreemi, eeldust, väidet ja tõestust, selgitab mõne teoreemi tõestuskäiku.
- 2) Loodusõpetuse III kooliastme ainekava ja keemia ainekava aluseks on ainekavade kehtetud versioonid.
- 3) Sotsiaالainete valdkonnakava ei ole esitatud.
- 4) Muusika ainekavas puudub tundide jaotus. Õppesisudes on kirjeldatud laulmine, muusika kuulamine, muusika lugu, muusikaline kirjaoskus, kuid puuduvad *PRÕK*is¹⁵ kirjeldatud pillimäng, omalooming, õppekäigud.
- 5) Kunsti ainekava on esitatud nimetusega „Kunsti ja tööõpetuse ainekava“, kuid tööõpetus ei kuulu kunsti valdkonda, vaid *PRÕK*i¹⁶ alusel tehnoloogia valdkonda. *PRÕK*¹⁷ sätestab, et kool võib esitada lõimitud ainekava, kuid sellisel juhul peab olema lisatud õppekava üldossa erisuse kirjeldus. Samuti peab olema kirjeldus esitatud ainevaldkonnakava üldosas.
- 6) Tööõpetuse ainekava on esitatud nimetusega „Kunsti ja tööõpetuse ainekava“, kuid tööõpetus ei kuulu kunsti valdkonda, vaid *PRÕK*i¹⁸ alusel tehnoloogia valdkonda. *PRÕK*¹⁹ sätestab, et kool võib esitada lõimitud ainekava, kuid sellisel juhul peab olema lisatud õppekava üldossa erisuse kirjeldus. Samuti peab olema kirjeldus esitatud ainevaldkonnakava üldosas.

⁹ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 5 lg 8 p-d 6 ja 7.

¹⁰ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 6 lg 1.

¹¹ Õppenõukogu 25.01.2021 koosoleku protokoll nr TKKK 1-6/21/2.

¹² <https://www.riigiteataja.ee/akt/112042022010>.

¹³ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

¹⁴ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisad 3, 4, 6, 7.

¹⁵ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 6.

¹⁶ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 1 lg 6.

¹⁷ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 15 lg 5.

¹⁸ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 1 lg 6.

¹⁹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 15 lg 5.

- 7) Käsitöö ja kodunduse ainekavad puuduvad.
- 8) Tehnoloogia ainekava ei ole kooskõlas PRÕKiga²⁰, kuna grupid on jaotatud soopõhiselt ning ainetundide jaotus on poistel ja tüdrukutel erinev.

Ainekavad vajavad täiendamist järgmises osas.

- 1) Matemaatika ainekava. Matemaatika põhikooli ainekava on esitatud kahe erineva dokumendina ja tuleks vormistada ühtse dokumendina. Esitatud ainekavas on puudujääke õpitulemustes, kuigi nende eelduseks olev õppesisu on kirja pandud. Näiteks on õppesisus käsitletud võrdkujulisi võrrandeid, algebraliste murdude laiendamist ja taandamist, aga nendele vastavad õpitulemused puuduvad. Mitmed III kooliastme õpitulemused on ainekavas kirjas II kooliastmes. Ainekavas esitatud venekeelsel ja 9. klassis kasutataval kirjandusel puuduvad viited väljaandmisajale. Teistes klassides kasutatavatest õpikutest uusimad on aastast 2011. Õppekirjandus vajab uuendamist. Ainekavas esitatud õppesisu ja õpitulemuste tabelid on klassiti erinevalt vormindatud ning tuleks kogu dokumendi ulatuses ühtlustada ning keeleliselt korrigeerida.
- 2) Loodusõpetuse ainekava. Ainekavas on kõik õpitulemused esitatud kahel korral, loeteluna ja tabelis ning kohati ei lange need kokku. Näiteks 4. klassi puhul on loetelus olevad õpitulemused detailsemad ja sisaldavad selliseid, mida ei ole PRÕKi lisas 4 toodud. Õppekirjanduse loetelu vajab uuendamist, kuna Tiigrihüppe koduleht on suletud ja seal olevad õppematerjalid ei ole kättesaadavad.
- 3) Inimeseõpetuse ainekava. Puudub seostamine üldpädevustega. 2. klassi inimeseõpetuse eesmärkide asemel on esitatud inimeseõpetuse õppeteemad. Enne 1.–4. klassi ainekava lahtikirjutust esitatakse inimeseõpetuse õppeteemad, mille loend on pealkirjastatud „Eesmärgid“, kuid õppesisu loend ei ole õppe-eesmärk. Alates 5. klassist on esitatud eesmärgid. Sellele järgnevad kooliastme õpitulemused ja hindamine. Kooliastme õpitulemuste ja hindamise kordamine iga klassi ees on kordamine, mis ei ole vajalik. Lisaks on õpitulemused kopeeritud mehhaaniliselt. Mõni pikem õpitulemus on jaotunud osadeks, nt „toetavaid ning lähedasi suhteid“, „oskusi riskikäitumisega seotud olukordades.“ Klassiti ainekava lahtikirjutus on esitatud tabelis: teema, õppesisu ja tegevused ning õpitulemused. Õpitulemused võiks tõsta kõige ette, kuna need orienteerivad õppeprotsessi. Õppetegevusi vastavas lahtris ei kajastata, mistõttu tuleks muuta ka tabeli pealkirja. Osa kasutatavat õppekirjandust on väga vana, trükitud 1999, soovituslik on kasutada uuemat õppekirjandust.
- 4) Ajaloo ainekava. Puudub seostamine üldpädevustega ning läbimõtlemist vajab hindamissoovituste esitamine. Korduvalt sama teksti esitamine ainekavas ei ole põhjendatud. 6. klassis esitatakse sama tekst kord õppe-eesmärkide ja teine kord õpitulemuste pealkirja all. Õppe-eesmärkide loendis on ajalookaart kopeeritud poolikult. Ainekava kirjelduses klassiti lisatakse viimases veerus, mis õppemeetodeid on võimalik kasutada. Seal võiks olla kirjeldatud meetodid, mida koolis kasutatakse. Üldistav loend võib olla pakutud välja ainekava üldosas, kuid ei ole asjakohane konkreetse teema juures. Samasisulise üldistava teksti kopeerimine koormab ainekava ja ei oma praktilist tähtsust. Uuendamist vajab õppekirjandus või laiendada erinevate õppematerjalidega, nt 5. klass õpib 2008. aastal trükitud õpiku alusel. Lisaõppematerjal on lisatud üldnimetustena, ilma konkreetsete kirjeteta. Ainekavas tuleks tuua välja vaid see õppematerjal, mis on kasutuses. Õpitulemused tuleks esitada enne ainesisu, kuna need orienteerivad õppeprotsessi.
- 5) Ühiskonnaõpetuse ainekava. Puudub seostamine üldpädevustega ja vajab täiendamist. Ühiskonnaõpetuse ainekava on klassiti avatud tabelis järgmiste osade kaudu: teema, õppesisu ja tegevused, õpitulemused, metoodika ja projektid. Õppesisu all on õppeteema lahtikirjutus märksõnadega, õppetegevusi ei ole. Projektide ja metoodika all on sarnaselt ajaloole üldine kirjeldus, mis meetodeid on võimalik kasutada, kuid konkreetse õppeteemaga seoseid loodud ei ole. Üldistav loend võib olla pakutud välja ainekava

²⁰ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, lisa 7 p 1.2.

üldosas, kuid ei ole asjakohane konkreetse teema juures. Samasisulise üldistava teksti kopeerimine koormab ainekava ja ei oma praktilist tähtsust. Soovitav oleks uuendada õppekirjandust või laiendada erinevate õppematerjalidega ning esitada õpitulemused ainesisust eespool, kuna need orienteerivad õppeprotsessi.

- 6) Muusika ja kunsti ainekavad tuleks esitada ühe dokumendina, mille alguses on kirjeldatud ainevaldkonda kui tervikut ja ainekirjeldused aineplokkides eraldi, ning lisada valdkonna üldpädevuste kirjeldusse digipädevus.
- 7) Kunsti ainekava. Lisada valdkonna üldpädevuste kirjeldusse digipädevus. 7. ja 9. kl lihtsustatud ainekava tuleks esitada eraldi dokumendina. Lõimingu kirjeldus III kooliastmes puudub. II ja III kooliastme õppetegevustes on soovitatav leida rohkem võimalusi õppekäikudeks, sh õppetegevused väljaspool klassiruumi, aruteludeks, teoste analüüsiks, kirjeldatud õppesisudes on suurel määral loomisoskustele suunatud tegevused.
- 8) Tehnoloogiavaldkonna ained koondada kokku ühte dokumenti, esitada valdkonnakirjeldus ja ainekirjeldused vastavalt siis tööõpetus, käsitöö ja kodundus ning tehnoloogia. Lisada digipädevus ainevaldkonna üldpädevustesse.
- 9) Kehalise kasvatus ainekava. Lisada valdkonna kirjeldus ning kirjeldada tundide jaotus kooliastmete kaupa valdkonna üldosas.

Koolis õpib üks õpilane põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava²¹ (edaspidi PLRÕK) lihtsustatud õppetasele. Õpilane õpib tavaklassi koosseisus. Arvestades, et kooli õppekava lisadena ei ole eraldi esitatud lihtsustatud õppetase ainekavasid (ega ka ühegi teise PLRÕKi õppetase aine- ja/või tegevusvaldkonnakavasid), on korrektne kooli õppekava üldosas põhjalikumalt esitada lihtsustatud õppetase õpilaste õppetöö korraldus.

Kooli õppekavas²² on sõnastatud, et tulenevalt põhikooli riiklikus õppekavas esitatud kohustuslikest nädala tundide arvust ning lubatud vabast tunni ressursist, mis jääb kohustusliku ja maksimaalselt lubatu vahele, on koostatud tunnijaotusplaanid keelekümbelklassidele ja lihtsustatud õppekavaga klassidele. Eeltoodust ei selgu, miks on viidatud PRÕKi vabale tunniressursile lihtsustatud õppekavaga klassidele tunnijaotusplaanide koostamisel.

Lihtsustatud õppel olevate õpilaste õppetöö korraldamisele on kooli õppekava üldosas viidatud veel kahel korral: lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga (lk 13); klassikursust ei jäeta kordama õpilasi, kes õpivad lihtsustatud riikliku õppekava alusel (lk 27). Viidatu ei ole piisav, kehtestamiseks kooli õppekavas PLRÕKi lihtsustatud õppetasele õppivate õpilaste õppetöö alused ning korraldus.

Lähtuvalt eeltoodust tuleb kooli õppekava üldosa täiendada järgnevalt (lihtsustatud õppetase näitel), lisades põhikooli sihiseade lihtsustatud õppes; õppe- ja kasvatusesmärgid lihtsustatud õppes; lihtsustatud õppele kohandatud üldpädevuste loetelu, läbivate teemade loetelu, õppes taotletavad (üldised) pädevused arenguperioodide kaupa (võib esitada ka lihtsustatud õppe ainekavade üldaluste juures), õppes taotletavad õppe ja kasvatus rõhuasetused arenguperioodide kaupa (võib esitada ka lihtsustatud õppe ainekavade üldaluste juures), õppe tunnijaotusplaan või selle seos ja/või erisused PLRÕKiga, õppe- ja kasvatus korralduse alused, hindamise erisused, loovtöö koostamise erisused, kuna lihtsustatud õppe õpilase puhul ei ole kooli lõpetamise tingimuseks loovtöö sooritamine; täpsustus lihtsustatud õppel õpilaste põhikooli lõpetamise tingimuste kohta.

11.03.2023 jõustusid PRÕKi ja PLRÕKi uued redaktsioonid. PRÕKi rakendussätte²³ kohaselt

²¹ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

²² Kooli õppekava, p 4.1.

²³ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“, § 25 lg 1.

tuleb kooli õppekava ja õppekorraldus viia määruse § 1 lõigetega 6–9, § 4 lõike 4 punktiga 7 ja lõikega 7, § 14 lõike 3 punktidega 1 ja 5 ning lõikega 4, § 15 lõigetega 3–3², 3⁴ ja 5, § 16 lõikega 3, § 18 lõikega 1, § 20 lõikega 2, § 24 lõike 6 punktidega 1 ja 2, lõigetega 7 ja 8 ning määruse lisadega kooskõlla hiljemalt 1. septembriks 2024. Kooli õppekava viiakse määruse lisaga 1 kooskõlla hiljemalt 1. septembriks 2023. PLRÕKi rakendussätte²⁴ kohaselt tuleb kooli õppekava ja õppekorraldus viia kooskõlla § 1 lõigetega 1–2² ja §-dega 2–5 hiljemalt 1. septembriks 2024. Seega on koolil võimalik õppekava uuendamisel lähtuda eelmisest redaktsioonist või rakendada õppekava uuendamisel 11.03.2023 jõustunud muudatusi.

1.1. Ettepanek direktorile

Täiendada õppekava, lisades liikluskasvatuse põhimõtted, õppekeskkond, karjääri ja nõustamise korraldus lähtuvalt lihtsustatud õppe(kava) õpilaste arengulistest erisusest, kuna kooli õppekava peab olema koostatud selliselt, et kõikidele õppijatele, sõltumata, mis õppekava alusel õpilane õpib, kehtivad talle kooli õppekeskkond, väärtused, paikkonna ja kooli eripärast ja omanäolisusest tulenevad sätted.

1.2. Ettekirjutus pidajale

Tagada kooli õppekava kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruses nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ kehtestatuga vastavalt käesoleva õiendi punktis 1 kirjeldatule. Täitmise tähtaeg: 01.10.2023.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

PGSi²⁵ kohaselt peab direktor kinnitama kooli päevakava, mis peab kajastama õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevavarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Sotsiaalministri määruse²⁶ kohaselt peab tunniplaan olema päevakava osa ja see koostatakse lähtuvalt riiklikes õppekavades sätestatud õpilase nädalakoormusest, riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavast, õppeainete raskusest ning eeldatavatest õpitulemustest.

Kooli päevakava on direktor kinnitanud²⁷, kuid käskkirjas puudub viide lisale ja ei nähtu, et see oleks käskkirja lisa. Päevakava lisana ei olnud kinnitatud tunniplaani. Järelevalves esitati II poolaasta tunniplaan, mis on direktori käskkirjaga²⁸ kinnitatud eraldiseisva dokumendina. Direktori sõnul ei olnud koolil teadmist, et tunniplaan peab olema vormistatud päevakava lisana. I poolaasta tunniplaani direktori käskkirjaga kinnitatud ei olnud.

Muus osas on päevakava vastavuses määruses sätestatuga, kuid sisaldab täiendavaid sätteid, nt õhutemperatuuri mõju õppetegevuse korraldusele, tunniplaani koostamine ja kontrolltööde planeerimine, kodused ülesanded, mis on reguleeritud sotsiaalministri määrusega ja mille dubleerimine ei ole päevakavas vajalik.

Direktori sõnul kirjutati need päevakavasse põhjusel, et ka vanemad oleksid teadlikud eelnimetatud regulatsioonidest.

Kooli õppekavas²⁹ on kooli eripärana toodud välja, et kool on keelekümbeluskool, kus on loodud vene kodukeelega õpilastele võimalused õppida eesti keelt teise keelena lõimitud aine- ja

²⁴ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“, § 6 lg 1¹.

²⁵ PGS, § 25 lg 6.

²⁶ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitsenõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“ § 10 lg 1.

²⁷ Kooli direktori 01.02.2021 käskkiri nr TKKK 1-1/21/2.

²⁸ Kooli direktori 01.02.2023 käskkiri nr TKKK 1-1/23/3.

²⁹ Kooli õppekava p 2.1.

keeleeõppe metoodika alusel põhikooli osas keelekümblusklassides sellisel tasemel, mis võimaldaks lõpetajatel jätkata õpinguid eesti õppekeelega õppeasutustes. Kahesuunalise metoodika alusel õpivad ühes klassis nii vene kui ka eesti kodukeelega õpilased. Kooli õppekava kohaselt³⁰ on kahesuunalise keelekümblusprogrammi puhul klassis erineva koduse keelega lapsed. Eesti ja vene koduse keelega õpilased õpivad koos ühtse grupina kogu päeva vältel lõimitud aine- ja keeleõppe põhimõtetest lähtudes. Iga aine õpe toimub koos õppekeelt emakeelena kõneleva(te) õpetaja(te)ga. Keelekümbluse meetodil omandavad kõik õpilased põhikooli lõpuks eesti ja vene keele väga hea taseme nii rääkimises, kuulamises, lugemises kui ka kirjutamises. I ja II kooliastmes toimub suurem osa õppes eesti ja vene keeles, III kooliastmes suureneb eestikeelse õppe osakaal.

Keelekümblusprogrammiga liituti 2003. aastal. 2020. aastal alustas kahesuunaline keelekümbluse klass. Varases keelekümbluses (edaspidi *VKK*) õpitakse kõiki õppeaineid eesti keeles, kahesuunalises keelekümbluses on koos eesti ja vene kodukeelega lapsed ning õpe toimub osadel päevadel eesti, osadel vene keeles. Õpilased alustavad 1. klassist kahe keele, eesti ja vene keele, õppimist keelekümbluse põhimõteteid järgides. Inglise keel lisandub 3. klassis. 1. klassis toimub 50% õppes eesti keeles, 50% õppes vene keeles, 2. klassis eesti keeles 54,3% ja vene keeles 45,7%, 3. klassis toimub 52% eesti keeles, 36% vene keeles ja 12% inglise keeles. II kooliastmest hakkab suurenema eesti keele osakaal, III kooliastmes on eesti keele osakaal 87,5%.

50/50 õppe puhul õpitakse vähemalt 40% õppe mahust eesti keeles. Eesti keele ja eestikeelse õppe maht on koolis suur. Eesti keeles õpetatavaid õppeaineid on 1. klassis 7 (*VKK*), 2.a klassis 6 (*VKK*), 3.a klassis 6 (*VKK*), 3.b klassis 3 (*VKK*), 4. klassis 5 (*VKK*), 5.a klassis 7 (*VKK*), 5.b klassis 4 (50/50), 6. klassis 7 (50/50), 7.a klassis 10 (*VKK*), 7.b klassis 8 (50/50), 8.a klassis 10 (*VKK*), 8.b klassis 6 (50/50), 9. klassis 8 (50/50 rühmades).

Tabel 1. Eesti keele tundide arv klassiti 2022/2023. õppeaastal.

Klass	1.	2.	3.	Kokku I kooliaste	4.	5.	6.	Kokku II kooliaste	7.	8.	9.	Kokku III kooliaste
Tundide arv												
VKK	5	10/6	6	21/17	4	4		8	4	4		8
50/50						4	4	8	4	4	4	12
Tava		3	3	6								

Märkus: *VKK* – varane keelekümblus; 50/50 – õppetöö eesti keeles 50%, vene keeles 50%; tava – eesti keel ja kehaline kasvatus eesti keeles.

Allikas: *Kooli andmed*

- 1) 1. klassi on koolis üks ja see on *VKK* klass, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus, muusika, kunst, tööõpetus, kehaline kasvatus on eesti keeles ja eesti keelt teise keelena on 5 tundi.
- 2) 2. klassi on kaks. 2.a on *VKK* klass, kus kõik ained peale kehalise kasvatus on eesti keeles. I poolaastal on eesti keel teise keele tunde 10, II poolaastast 6, kuna teisest poolaastast lisandub vene keel (4 tundi). 2.b/3.c klass on liitavaklass, kus on enamuse tunde vene keeles ja õpilased on erivajadusega. Eesti keelt teise keelena on 3 tundi, neist üks valikaine arvelt.
- 3) 3. klassi on kaks. 3.a on kahesuunalise keelekümbluse klass ja 3.b on *VKK* klass. Eesti keel teise keelena tunde on 6.

I kooliastmes on eesti keel teise keelena tunde *VKK* klassides I poolaastal 21 ja II poolaastal 17.

³⁰ Kooli õppekava p 4.1.

- 4) 4. klassi on üks VKK klass, kus kõik ained peale kehalise kasvatuse on eesti keeles. Eesti keel teise keelena tunde on 4.
 - 5) 5. klassi on kaks. 5.a on VKK klass ja eesti keel teise keelena tunde on 4. 5.b klassis on eesti keel teise keelena tunde 4 ja eestikeelset aineõpet on 50%.
 - 6) 6. klassi on üks. Eesti keelt teise keelena on 4 tundi ja eestikeelset aineõpet on 50%.
- II kooliastmes on eesti keel teise keelena tunde kokku 12.

- 7) 7. klassi on kaks. 7.a on VKK klass ja eesti keelt teise keelena on 4 tundi. 7.b klassis on eesti keelt teise keelena 4 tundi ning eestikeelset aineõpet on 50%.
 - 8) 8. klassi on kaks. 8.a on VKK klass ja eesti keelt teise keelena on 4 tundi. 8.b klassis on eesti keelt teise keelena 4 tundi ning eestikeelset aineõpet on 50%.
 - 9) 9. klassi on üks. Eesti keelt teise keelena on 4 tundi ning eestikeelset aineõpet on 50%.
- III kooliastmes on eesti keel teise keelena tunde kokku 12.
- VKK klassides on eesti keelt teise keelena I, II ja III kooliastmes kokku 45/41 tundi.

Varast keelekümblist 6. ja 9. klassis ei ole lastevanemate soovil, kuna keelekümblistuses õpitakse kõiki õppeaineid eesti keeles, aga vanemad soovisid, et osa õppeaineid õpitakse vene keeles.

Õppealajuhataja sõnul on lapsevanemad antud õppekorraldusega rahul, mida tõendavad lastevanematele läbi viidud rahuloluküsitlused, nt 2021. aastal 1. klassi vanematele. Küsitluse kokkuvõttest nähtus, et näiteks eesti keele ainetundide mahu suurendamisega oli nõus 23 lapsevanemast 22. Küsitluse tulemusena tegi hoolekogu³¹ ettepaneku suurendada eesti keele ainetundide mahtu alates 4. klassist VKK programmi järgi õppivatel lastel.

Direktor lisas, et õpilünkade likvideerimiseks eraldatud vahenditest on võimaldatud eesti keele lisatunde käesoleval õppeaastal 7., 8. ja 9. klassile. I kooliastmes on kolm abiõpetajat, kes toetavad õpetaja tegevust ainetundides, nt eesti keel, matemaatika, loodusõpetus, tööõpetus. Koolis on 26 ukraina õpilast, kes õpivad eesti keelt nädalas 7–9 õppetunni ulatuses klassist eraldi, ning kõik õpivad Eesti riikliku õppekava alusel.

Kooli õppekava kohaselt³² on koolis kavandatud üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks järgmised tegevused: koolisisesed õppepäevad, kolleegidele õpetajate poolt läbi viidud avatud tunnid, teemanädalad koos tegevustega; õppetöö väljaspool koolimaja – õppekäigud, mis toetavad ainevaldkonnaülest pädevuste kujunemist (nt muuseumite külastused); koostöö teiste valla haridusasutustega; traditsioonilised ülekoolilised üritused, mis toimuvad igal õppeaastal; õppekava toetavad ringid; ühised teatri(kino)külastused; erinevates projektides osalemine; talgupäevadel osalemine; heategevusüritustel osalemine. Koostööd tehakse erinevate partneritega: Riigimetsa Majandamise Keskus, valla õppeasutused, politsei- ja piirivalveamet, päästeamet, Tapa linnaraamatukogu, muuseum, Rajaleidja Keskus, Töötukassa, Maanteeamet.

Kooli arengukava on kinnitatud³³ aastateks 2020–2025. Arengukava kannab pealkirja Tapa Vene Põhikooli arengukava. 28.02.2023 on Tapa Vallavolikogu võtnud vastu otsuse³⁴, et kool liidetakse 1. septembrist 2023 Tapa Gümnaasiumiga ja 31. augustil 2023 lõpetatakse kooli tegevus iseseisva asutusena. Kooli arengukava ei näe ette kooli liitmist ja tegevuse ümberkorraldamist. Kooli pidaja selgitas, et ümberkorraldamise eesmärk on üleminek eestikeelsele õppele – üks keel ja üks kool. Vestluses kooli hoolekogu esindajatega toodi välja,

³¹ Hoolekogu 26.08.2021 koosoleku protokoll nr TKKK 1-5/21/2.

³² Kooli õppekava p 6.1.

³³ Tapa Vallavalitsuse 11.12.2019. a määrus nr 14 „Tapa Vene Põhikooli arengukava 2020–2025“.

³⁴ Tapa Vallavolikogu 28.02.2023 otsus nr 70.

et oluline on ka peale ümberkorraldust säilitada keelekümblus.

Kooli arengukavas on õppe- ja kasvatustöö valdkonnas toodud välja eesmärk, et koolis on loodud kõigile õpilastele soodsad ja toetavad tingimused arenguks ja eneseteostuseks, mis aitavad kaasa põhikoolilõpetaja õpingute jätkamisele ja elus hakkama saamisele. Eesmärgi täitmiseks on määratletud tegevused (nt lõimitud ainetunnid ja ühistegevused toimuvad vastavalt planeeritud tööplaanile; keelekümbelse arendamine; õppekeskkonna mitmekesistamine aktiivõppemeetodite rakendamisel) ja tulemused (toimib planeeritud ainetevaheline lõiming; projektipäevad, loovtööd, õppekäigud, väljasõidud jne).

Koolis on tähtsustatud klassivälisete ürituste kasutegurit õpilaste eesti keele oskuse arendamisel. Õppenõukogu koosolekul³⁵ on antud ülevaade eesti keelt toetavatest tegevustest. 2021/2022. ja ka käesoleval õppeaastal on toimunud väga mitmesuguseid tegevusi, näiteks projektitundide, õppematkade, lahtiste tundide ja videoaktuse läbiviimine, õpimappide koostamine, aineõpetajate arutelud, projektides, uurimistöodes osalemine.

Õppenõukogu määruse³⁶ kohaselt on õppenõukogul ülesanne kinnitada õppeaasta üldtööplaani iga õppeaasta alguseks. Kooli üldtööplaani sisule ja vormistamisele on esitatud nõuded haridus- ja teadusministri määruses³⁷, mille kohaselt peab üldtööplaanis sätestama õppeaasta eesmärgid, mis lähtuvad arengukava, õppekava eesmärkidest ning sisehindamise tulemustest. Üldtööplaani tuleb vormistada³⁸ alapunktidenä vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis tuleb määratleda ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtsajad.

Kooli üldtööplaani on õppenõukogu kinnitanud³⁹. Üldtööplaanis on sõnastatud kooli eesmärgid, kus eesti keele ja eestikeelse õppega seotud eesmärkideks on seatud, et erinevate õppeainete lõiming on tõhus ja õpetajate vahel toimib koostöö; eesti keele ja eestikeelse aineõppe kvaliteet on paranenud kõikides kooliastmetes. Üldtööplaanis on määratletud tegevuste toimumise periood, nt õppeaasta, juuni–september, kuid puuduvad konkreetseid tähtsajad. Eesti keele õppe tõhustamiseks kavandatud tegevustena on välja toodud 1. kl varase keelekümbelklasside avamine; keeleõpet toetavates projektides osalemine; eestikeelses keskkonda õppekäikude korraldamine.

Planeeritud tegevused kajastuvad ainesektsioonide tööplaanides ja kokkuvõttes aruannetes ning õpetajate tööanalüüsides õppeaasta lõpus, mille alusel koostatakse õppetegevuse aastaanalüüs ning püstitatakse eesmärgid ja tegevused uueks õppeaastaks. Kooli eesmärgid 2022/2023: eesti keele ja eestikeelse aineõppe kvaliteet on paranenud kõikides kooliastmetes; erinevate õppeainete lõiming on tõhus ja õpetajate vahel toimib koostöö. Selleks on järgmised tegevused: õpetajatevahelise koostöö arendamine – vastavalt vajadusele teevad eesti keele õpetaja ja aineõpetaja omavahel koostööd, nt uute sõnade, tekstide õpetamisel. Abiõpetajal ja põhiõpetajal on nädalas kindel päev, millal nad omavahel arutavad läbi kogu nädala või teema tunnid. Eesti keele tõhustamine: eestikeelses keskkonda õppekäikude korraldamine, selleks on toimunud näiteks teatrietendused, koolisisene luulevõistlus, vabariiklik luulekonkurss, Tapa valla põhikoolinoorte mälumängul osalemine.

Üldtööplaani tegevustest on täidetud 1. kl varase keelekümbelklassi avamine, külastatud on

³⁵ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr TKKK 1-6/22/4.

³⁶ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

³⁷ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

³⁸ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.

³⁹ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr TKKK 1-6/22/4.

muuseume, teatreid, koolis on korraldatud kontserte. Juuniks on planeeritud rabamatkad. Keeleõpet toetavates projektides osaletud ei ole.

Õppealajuhataja tõi näiteks, et aprill on lõimitud aine- ja keelekuu, sel ajal on kõigil õpetajatel lahtised tunnid, projektipäevad, kus lõimitakse õppeaineid, lisaks käiakse Riigimetsa Majandamise Keskuses, teatrikülastustel, projekti „Kultuuriranits“ raames õppekäikudel, näiteks Tervishoiumuuseumis. Direktor lisas, et koolis on ainesektsioonid, kes korraldavad üritusi. Kooli üritused toimuvad eesti keeles.

Vestlusel osalenud 9. klassi (vene rühm) õpilaste sõnul on kooliväliseid üritusi vähe, on olnud võimalus käia kord aastas eestikeelses teatris, aga seda võimalust ei ole õpilased aktiivselt kasutanud.

Direktori sõnul toimub üleminek eestikeelsele õppele riikliku õppekava alusel, dokumenteeritud üleminekuplaani koostatud ei ole, kuna ees ootab koolide liitumine.

Haridus- ja teadusministri määruse⁴⁰ kohaselt peab õppenõukogu arutama õppeaasta lõpul läbi kooli õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ja tegema kooli juhtkonnale ettepanekuid kooli õppe- ja kasvatustegevuse parendamiseks.

2021/2022. õppeaasta tulemuste kohta on õppenõukogus⁴¹ ülevaade antud. Ülevaade sisaldab õpitulemuste arvulisi näitajaid ja ülevaadet eesti keelt toetavatest koolisisestest projektitundidest. Põhikoolieksamite puhul on toodud välja, et 2021/ 2022. õppeaastal oli 9. klassis 17 õpilast. Kokkuvõttes on toodud välja, et eesti keel teise keelena eksamile tuli 12 õpilast. Üks õpilane tuli eksamile, kuid ei teinud midagi ning lahkus eksamilt. Üks õpilane puudus eksamilt, kuna oli haige ning sooritas hiljem kooli järeleksami. Kolm õpilast sooritasid eksami keeleoskuse tasemel B1. Neli õpilast sooritasid B1 taseme juba eelmisel õppeaastal, 8. klassis (2021). Eesti keel teise keelena B-1 taseme eeltesti sooritas 13 õpilast (7.a kl – 8 õpilast; 8. kl – 5 õpilast), neist B1-taset ei sooritanud keegi.

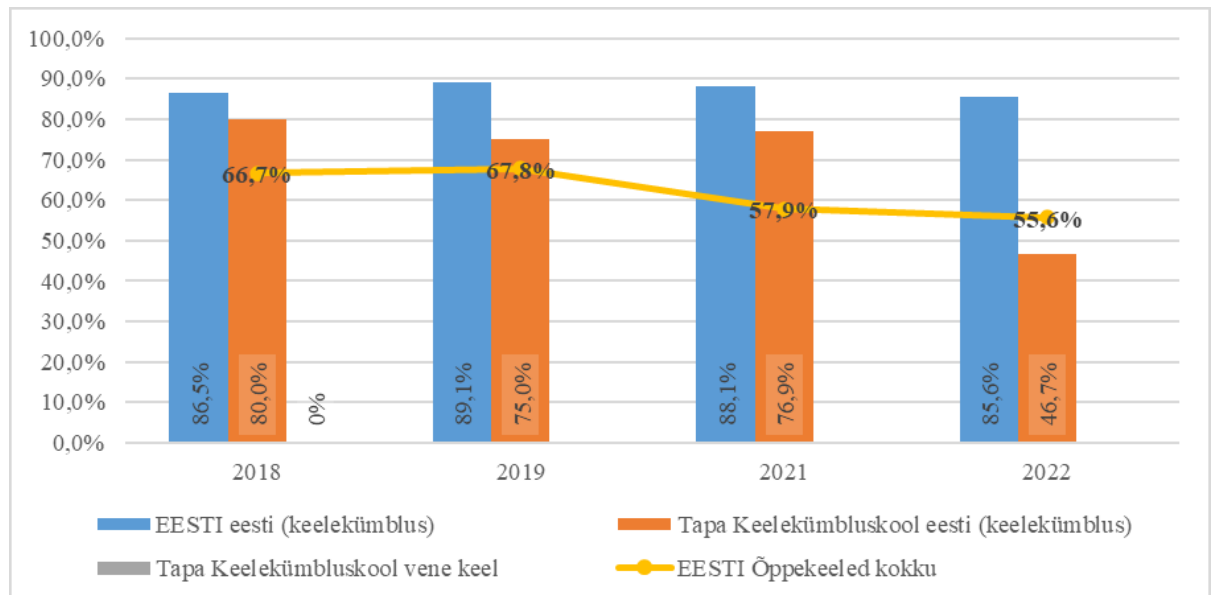
Direktori ja õppealajuhataja sõnul olid õpilaste madalad tulemused koolile üllatuseks. Põhjuse väljaselgitamisega tegeldakse, kuid suures osas on see olnud õpilaste motivatsiooni ja hoiakutega seotud.

Koolis analüüsitakse eesti keele õppe tulemuslikkust igal õppeaastal ning koostatud on tabelid tulemusnäitajatega. Eraldi on olnud vaatluse all vene- ja eestikeelse rühma tulemused. Näiteks 2021/2022. õppeaasta eesti keele eksami tulemused olid vene rühmas 28%, eesti rühmas 77,4%. Tulemustest lähtudes planeeriti vene rühma III kooliastme õpilastele eesti keele lisatunnid.

Kuigi eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksami tulemused koolis on võrreldes üleüldise Eesti keskmisega olnud läbivalt paremad, siis arvestades, et viimastel aastatel lõpetatakse põhikool eesti keelekümblyes, on nende tulemused olnud kehvemad, kui Eestis eesti keelekümblyes kokku. 2022. aasta lõpetanutest saavutas B1 keeletaseme väiksem osakaal kui Eestis kõigis õppekeeltes kokku – eesti keelekümblyes saavutas koolis B1 keeletaseme 46,7% eesti keel teise keelena lõpueksami teinud lõpetajatest, Eestis kokku aga 55,6% (joonis 1).

⁴⁰ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 6.

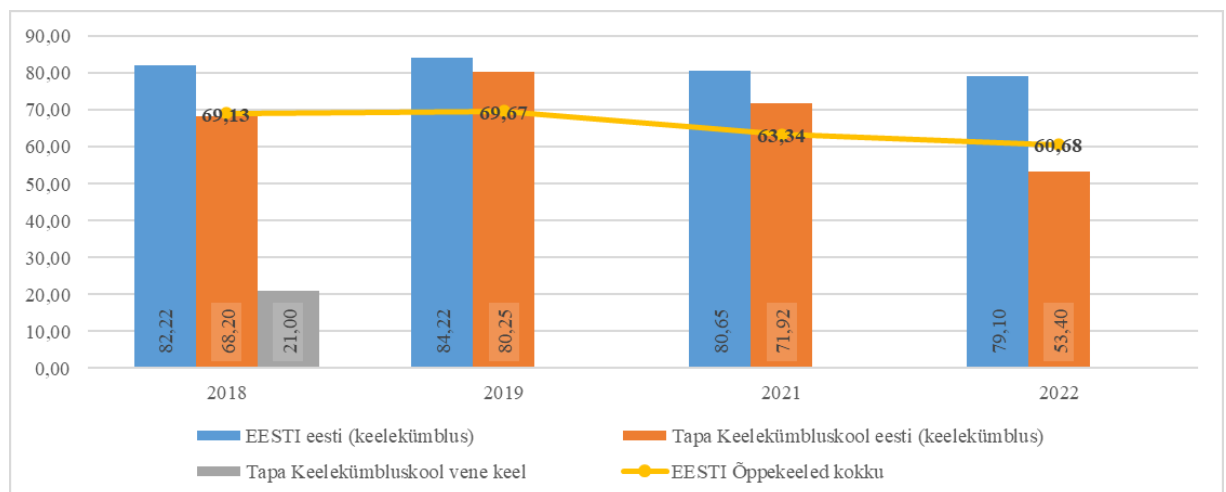
⁴¹ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr TKKK 1-6/22/4.

Joonis 1. Eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil vähemalt B1 taseme saavutanute osakaal lõpetanutest õppekeele lõikes, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

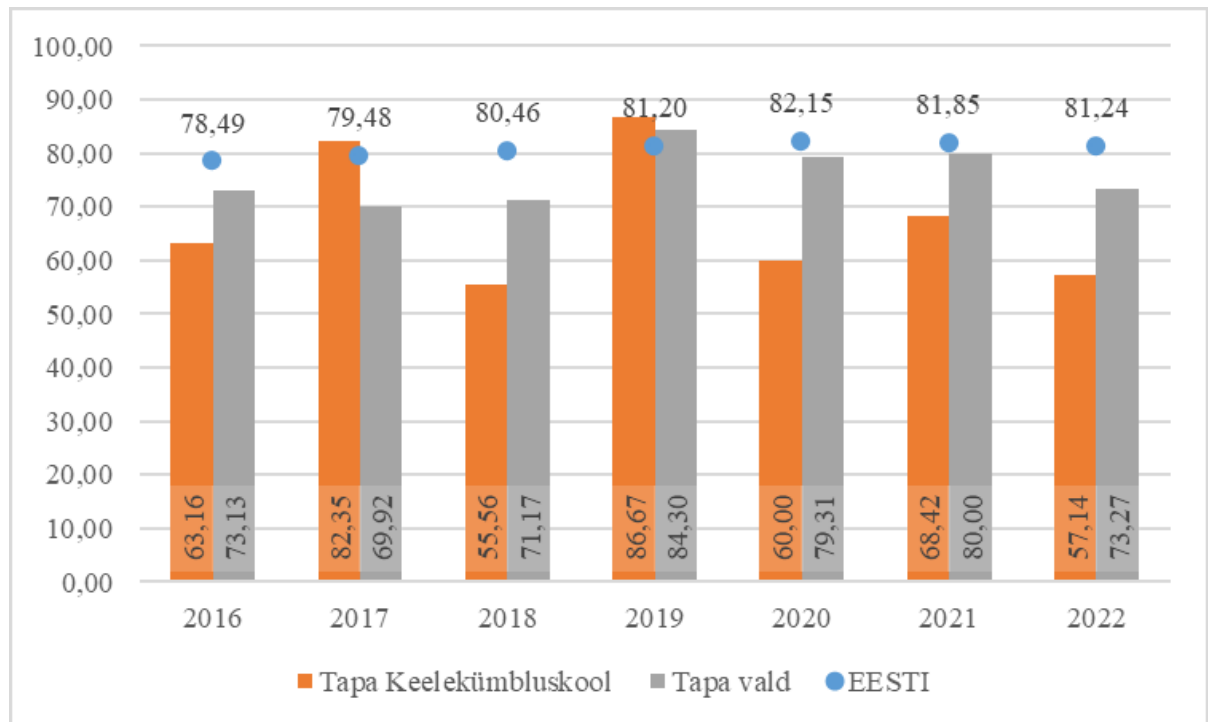
Kooli lõpetanute keskmine punktide arv on viimasel paaril aastal vähenenud ning 2022. aasta lõpetanud saavutasid keskmiselt 53,4 punkti, samal ajal, kui kõigis õppekeeltes kokku saavutati Eestis keskmiselt 60,68 punkti ning keelekümbluses 79,1 punkti (joonis 2).

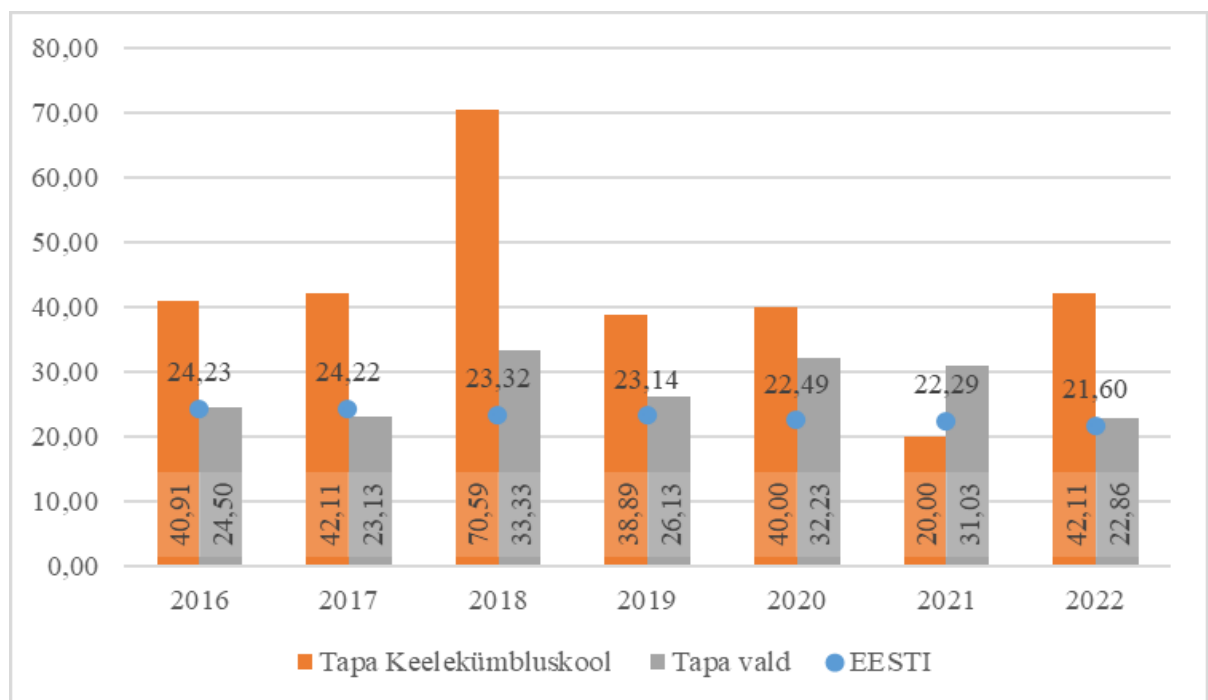
Joonis 2. Lõpueksamite tulemused: eesti keel teise keelena õppekeele lõikes.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Keskhariduse omandanute osakaal neli aastat pärast põhikooli lõpetamist aastatel 2021, 2022 on olnud langevas trendis – kooli näitaja 68,42, riigi keskmine 80, 2021. aastal ja kooli näitaja 57,14, riigi keskmine 73,27 (joonis 3). Samal ajal on kutsealase hariduse omandanute osakaal viis aastat pärast põhikooli lõpetamist olnud omaavalitsuse teiste koolide võrdluses suurem (joonis 4).

Joonis 3. Keskkooli omandanute osakaal neli aastat pärast põhikooli lõpetamist, %.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Joonis 4. Kutsealase hariduse omandanute osakaal viis aastat pärast põhikooli lõpetamist, %.
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Õppealajuhataja töö välja, et koolis tehakse aastaid 8. klassi lõpus eesti keele üleminekuksam. 5. klassi lõpus viivad eesti keele õpetajad läbi eesti keele tasemetesti. 6. klassi õpilased osalevad riiklikes tasemetöödes. Lisaks osaletakse Haridus- ja Noorteameti (edaspidi *Harno*) eeltestides. Kui õpilane läbib eeltesti, siis saab ta teha B1-tasemeeksami varem, nt sooritas 7. klassi õpilane eeltesti ning sai sooritada eesti keel teie keelena lõpuksami 7. klassis. Antud õpilane saab 8. klassis teha B2-taseme eeltesti ning selle õnnestumisel saab loa sooritada eesti keel teise

keelena B2-taseme eksami.

Koolis kogutakse põhikooli lõpetajatelt andmed, kus nad soovivad õpinguid jätkata ning sügisel kogutakse tagasiside, kui palju õpilasi ja kus jätkavad õpinguid. Näiteks 2021/2022. õppeaasta 17 lõpetajast jätkasid viis õpilast õpinguid eestikeelses gümnaasiumis; 2020/2021. õppeaasta 14 lõpetajast jätkasid kuus õpilast õpinguid eestikeelses gümnaasiumis. Varase keelekümbeluse lõpetanud soovivad enamasti jätkata õpinguid eestikeelses kutseõppes ja 50/50 õppijad eelistavad jätkata õpinguid vene keeles.

Direktori sõnul ei ole koolil palju rahalisi võimalusi, et pakkuda nõrgema keeleoskusega (alla B1-taseme) õpilastele võimalust suviseks enesetäiendamiseks eestikeelses laagris, küll on aga võimalus osaleda omaavalitsuse poolt korraldatavates suve(töö)laagrites. Suhtluskeel on koolis eesti keel, infotahvritel on teave eesti keeles.

Koolis peetakse oluliseks, et on saadud rakendada abiõpetajaid, et lapsevanemad ei nõua enam venekeelset õpet, et kooli nimi peegeldab reaalselt õppetegevust (keelekümbelus) koolis. Kool on pälvinud keelekümbeluse kvaliteediauhinna – keelekümbelusasutus 2013 personalijuhtimise valdkonnas, 2018 eestvedamise ja juhtimise valdkonnas; 2017 on kool saanud tunnustuse Tartu Ülikooli eetikakeskuse poolt –, „Hea kooli teerajaja“; 2017 tunnustus keelekümbelusmetoodika pikaajalise eduka rakendamise, õpilaste arengut toetava organisatsioonikultuuri loomise ja koostöiste suhete väärtustamise eest. Kooli tegevuse vastu on tundnud huvi ka teised õppeasutused ning kooli on külastanud kolleegid Kallavere Keskkoolist, Tartu Puškini Koolist, Lehtse ja Jäneda Koolist ning Tapa Gümnaasiumist. Kooli õpetajad on jaganud oma kogemusi mitmekeelse lapse õpetamisel Kadrina Keskkoolis. Käesoleval õppeaastal külastasid kooli Lääne-Viru maakonna õppejuhid. Nende eesmärk oli tutvuda muukeelsete laste õpetamise metoodikaga. Jaanuaris külastas kooli president Kaljulaid, keda huvitas eestikeelsele õppele ülemineku seis Tapa linna/valla näitel. Kogemusi ja tähelepanekuid seoses muukeelsete laste õpetamisega jagasid nii kooli direktor kui vallavanem.

Õppealajuhataja sõnul on aineõpetajate metoodiline ettevalmistus eestikeelse aineõpetuse läbiviimiseks hea. Kõik õpetajad, kes asuvad tööle, saadetakse esmalt keelekümbeluse koolitusele. Eestikeelseks aineõppeks mõeldud õppemetoodika on kättesaadav, osaletakse Harno poolt korraldatavatel koolitustel.

Järelevalves oli vaatluse all viis õppetundi: 4. klassi matemaatika, 6. klassi loodusõpetus ja matemaatika, 8. klassi ja 9. klassi eesti keel.

Tunnid olid sisutihedad. Õpetajad rääkisid tunnis ainult eesti keeles, nende keelekasutus oli korrektne, tänapäevane ja selge. Õpilased eelistasid enamasti vastata eesti keeles, üksikutel juhtudel (nt 8. klassis) ka vene keeles. Vaadeldud tunnid vastasid ainekavale, õpilaste keeletaset võib hinnata oma vanuseastmele vastavaks.

Õpetajad valdavad erinevaid metoodilisi võtteid, sh keelekümbelusmetoodika ja VEPA Käitumisoskuste Mängu metoodika põhimõtteid. Keeletundides järgiti kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid ja ühe tunni jooksul arendati kõiki osaoskusi. Mõnes kabinetis oli mööbel paigutatud nii, et oli võimalik läbi viia paaris- ja rühmatöid, seda ka mitmes vaadeldud tunnis tehti. Õpetajate ja õpilaste vahel olid head suhted, õpilased tegid enamasti aktiivselt kaasa. Õpetajad jälgisid paaris- ja rühmatööde toimumist, vajadusel aitasid ja andsid juhiseid. Koolis töötavad kogenud keelekümbelusõpetajad.

Koolis külastab õppetunde õppealajuhataja, direktor külastab tunde vajadusel. Õppetundide vaatluseks on koostatud plaan, õpetajat teavitatakse ette umbes nädal. I poolaastal külastas

õppealajuhataja 25 õppetundi. Tunnivaatluseks on välja töötatud vorm, vaatlusvorm on ka õpetajatel. Käesoleval õppeaastal on olnud prioriteediks eesti keele ja eestikeelsete ainetundide vaatlus. Tagasiside on olnud õpetajatele, üldistatud analüüsi koostatud ei ole.

Vestlusel osalenud 9. klassi õpilaste (50/50 õpe) hinnangul oskavad klassi 17 õpilasest u viis õpilast eesti keelt tasemel, et oleksid võimelised jätkama õpinguid eesti õppekeelega gümnaasiumis või kutsekoolis. Õpilaste arvates soovitakse pigem jätkata õpinguid kutsekoolis kui gümnaasiumis ning õpilaste eesti keele oskus sõltub eelkõige nende motivatsioonist.

2.1. Ettepanekud direktorile

- 2.1.1. Määratleda üldtööplaanis konkreetsed tegevused ja tulemused, sh ka näiteks, mis ajaks mingid tegevused tehtud ja tulemused saavutatud peaks olema, et oleks ülevaade, kuidas või mille alusel hinnata tegevuste täitmist ja eesmärkide saavutatust.
- 2.1.2. Juhtida hoolekogu tähelepanu vajadusele koostada protokollid viisil, et oleks tagasiulatuvalt võimalik saada ülevaade käsitletud teemadest ja aruteludest ning lisada protokollidele koosolekul esitatud kokkuvõtted, ülevaated, esitlused ja arutluse all olnud dokumendid.

3. Kasutatavad õppematerjalid

Eestikeelseks aineõppeks mõeldud õppematerjalide kättesaadavust peetakse koolis heaks. Kuni 3. klassini on varase keelekümbelse klassides kasutusel keelekümbelse õpikud, alates 4. klassist eestikeelsed õpikud. Väga palju kasutatakse e-õppe materjale, interaktiivset tahvlit. Peale õpikute kasutatakse töölehti, paljundatakse õppematerjali. Kõikides järelevalves vaadeldud tundides kasutati asjakohaseid õpikuid (eesti keele õpikud vene õppekeelega koolile, keelekümbelse programmi ja eesti õppekeelega kooli aineõpikud), õpetajad koostavad ja paljundavad ise ülesandeid. Kõikides klassiruumides on nn „rääkivad seinad“.

3.1. Ettepanek direktorile

Jälgida, et „rääkivatel seintel“ ja õpilaste töödes, mis on koridoridesse või klassidesse välja pandud, ei oleks keelevigu (nt rõmus, plaaneet), samuti vältida, et info ei oleks kirjutatud vaheldumisi trüki- ja kirjatähtedega (nt RlStKüLiK). Ka kooli kodukord võiks olla koridorides eesti keeles.

4. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon, keeleoskuse tase ja täienduskoolitus

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust haridus- ja teadusministri määruses⁴² sätestatule ning võrreldi EHISesse kantud andmete vastavust (väljavõte 17.01.2023, ülevaatus 10.04.2023) kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele. Täiendavalt oli vaatluse all õppe- ja kasvatusala töötajate keeleoskuse tase vastavalt Vabariigi Valitsuse määruses⁴³ kehtestatule.

Õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis kokku 31.

⁴² Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määrus nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“.

⁴³ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määruse nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ § 9 p-d 6 ja 7: C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: 6) õppeasutuste juhid, nende asetäitjad ja õppejuhid; 7) eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad või õppejõud. § 8 p 6: vähemalt B2-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: pedagoogid (v.a eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetajad).

Kvalifikatsioon ei vasta kehtestatud nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel:

- 1) Õpetaja (bioloogia III kooliaste 6 t, keemia III kooliaste 2 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon ei ole EHISes vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2022–15.06.2023.
- 2) Õpetaja (inglise keel, kunst, muusika, tööõpetus, vene keel I kooliaste 16 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon ei ole EHISes vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 23.08.2022–31.08.2023.
- 3) Õpetaja (eesti keel teise keelena, inimeseõpetus, kehaline kasvatus, kunst, loodusõpetus, matemaatika, tööõpetus I kooliaste 21 t, loodusõpetus II kooliaste 3 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon ei ole EHISes vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 23.08.2022–31.08.2023.
- 4) Õpetaja (muusika I kooliaste 5 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon oli EHISes vastavaks loetud, aga õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2022–31.08.2023. Järelevalve ajal andmed EHISes parandati.
- 5) Õpetaja (inglise keel I ja II kooliaste 12 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon ei ole EHISes vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2022–31.08.2023.
- 6) Õpetaja (eesti keel teise keelena I–III kooliaste 16 t, inimeseõpetus, loodusõpetus I, II kooliaste 3 t, loodusõpetus I, II kooliaste 3 t, matemaatika I kooliaste 3 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon ei ole EHISes vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2022–31.08.2023.
- 7) Õpetaja (eesti keel teise keelena II, III kooliaste 6 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon ei ole EHISes vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.10.2022–15.06.2023.
- 8) Õpetaja (ukraina keel ja kultuur II kooliaste 16 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon ei ole EHISes vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.10.2022–15.06.2023.
- 9) Õpetaja (kunst II, III kooliaste 9 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon ei ole EHISes vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2022–15.06.2023.
- 10) Koolipsühholoog (0,5 ametikohta) – puudub erialane ettevalmistus. Kvalifikatsioon ei ole EHISes vastavaks loetud. Sõlmitud on tähtajaline tööleping 01.09.2022–31.05.2023. PGSi⁴⁴ kohaselt saab tähtajalise töölepingu sõlmida õpetajatega. Nimetatud säte ei laiene tugispetsialistidele.
- 11) Õpetaja (tehnoloogiaõpetus II, III kooliaste 10 t) – puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. Õpetaja kvalifikatsioon ei ole EHISes vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2022–31.08.2023.

Täiendavalt selgus järelevalves:

- 1) Direktor 2,0 ametikohaga: 1,0 ametikohta Tapa Keelekümbluskooli direktorina ja 1,0 ametikohta Tapa Gümnaasiumi direktorina. Tapa Gümnaasiumi direktorina on sõlmitud tähtajaline tööleping 12.09.2022–31.08.2023. Töölepingus on märgitud, et töötaja töötab Tapa Gümnaasiumis direktori kohusetäitjana.
- 2) Õpetaja (eesti keel teise keelena II kooliaste 12 t) – õpetaja kvalifikatsioon vastab nõuetele ja on EHISes vastavaks loetud. Õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping 01.09.2022–15.06.2023. PGSi⁴⁵ kohaselt saab tähtajalise töölepingu sõlmida õpetajatega juhul, kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat.

⁴⁴ PGS, § 74 lg 7.

⁴⁵ PGS, § 74 lg 7.

Kooli direktori sõnul võeti õpetaja tööle seoses Ukraina õpilaste kooli asumisega ja tegemist on töökoormuse tõusuga teadmata ajaks, seetõttu on sõlmitud tähtajaline tööleping. Selgitame, et kui töö iseloom ei ole tähtajaline, vaid „teadmata ajaks“, siis puudub alus tähtajalise lepingu sõlmimiseks.

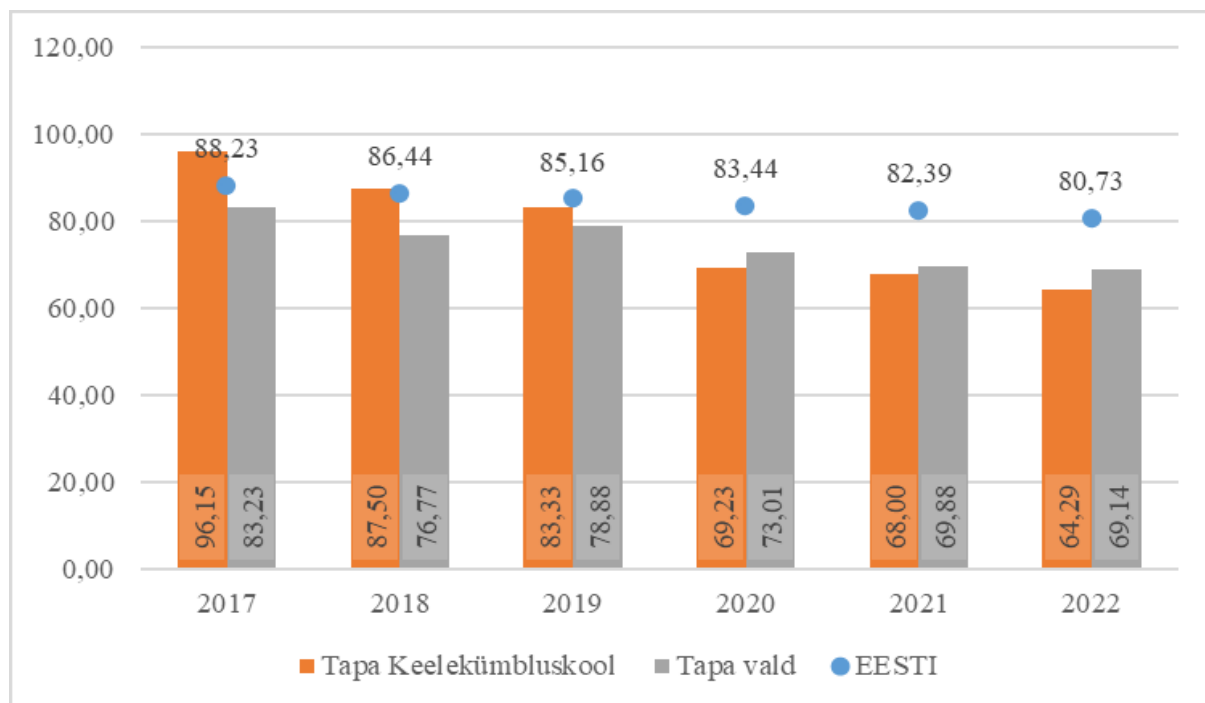
- 3) Seitsmel õppe- ja kasvatusala töötajal puudusid väljaspool Eestit välja antud haridust tõendavate dokumentide Eesti ENIC/NARIC Keskuse tunnustused. Seega võivad õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioonile vastavust kajastavad andmed peale Eesti ENIC/NARIC Keskuse hinnangute saamist muutuda.

Kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele 20 (65%) õppe- ja kasvatusala töötajal.

Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal on koolis vähenenud viimasel viiel aastal oluliselt ning 2022/2023. õppeaastal vastab EHISE andmetel kvalifikatsiooninõuetele pisut vähem kui 2/3 õpetajatest (joonis 5).

Direktori sõnul on õpetajate kvalifikatsiooni näitajad seotud õpetajate lahkumisega ning lahkumine on olnud seotud kooli üleminekuga eestikeelsele õppele.

Omavalitsus on võtnud vastu otsuse⁴⁶ rakendada järgmisest õppeaastast alustavatele kvalifikatsioonile vastavatele õpetajatele toetust 200 eurot kuus esimesel aastal. Õigus toetusele on haridusametis töötaval isikul, kes vastab ametikohale kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele ja on asunud haridusametis sellele ametikohale pärast määruse jõustumist; on täitnud haridustöötaja kvalifikatsiooninõuded pärast määruse jõustumist ning asunud tööle haridustöötaja ametikohal. Toetust makstakse kahe aasta jooksul. Kui toetuse saaja elukoht on Eesti Rahvastikuregistri andmetel registreeritud Tapa vallas, siis alates toetuse maksmise perioodi teisest aastast on toetuse suurus 300 eurot.

Joonis 5. Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal põhikoolis, %.

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

⁴⁶ Tapa Vallavolikogu 28.02.2023. a määrus nr 19 „Alustava haridustöötaja toetus“.

Eesti keele ja eestikeelsete ainete õpetajad on valdavalt eesti kodukeelega, välja arvatud kaks õpetajat, aga ka nende riigikeeleoskus vastab kehtestatud nõuetele. Nõutav riigikeeleoskuse tunnistus puudus kolmel õppe- ja kasvatusala töötajal. Ühel õpetajal on tööalase keeleoskuse D-kategooria tunnistus. Kategooriatunnistust arvestatakse keeleoskuse nõude täitmist tõendava dokumendina juhul, kui keeleoskus on töötaja hinnangul piisav vastaval töö- või ametikohal töötamiseks. Töötajal on kahtluse korral õigus pöörduda ameti poole hinnangu saamiseks isiku keeleoskuse piisavuse kohta⁴⁷. Keeleameti (Keeleinspektsiooni) aktiga nr J05123 (24.10.2017) on nimetatud töötaja eesti keele oskus tunnistatud ametikoha nõuetele vastavaks. Seega on nõutav riigikeeleoskuse tase 28 (90%) õppe- ja kasvatusala töötajal.

Keeleamet on kontrollinud kooli töötajate eesti keele oskust 2011–2017 kokku viiel korral. 24.10.2017 seisuga olid ettekirjutused täidetud ja uusi ettekirjutusi ei tehtud.

Seoses eestikeelsele õppele üleminekuga muutub keelenõue ja neli õpetajat peavad sooritama eesti keele eksami. Direktori sõnul nimetatud õpetajad õpivad praegu C1-taseme kursustel ja valmistuvad käesoleva aasta lõpus eksamit sooritama. Ukrainast tulnud õpetajal täitub esimene pagulasaasta 31.08.2023, selleks ajaks peab ta läbima kohanemisprogrammi ja õppima eesti keelt vähemalt 80–100 tundi. Pärast seda tähtaega ja elamisloa pikendamist on õpetajal kohustus jätkata eesti keele õppimist.

Teises keeles õpetamise metoodikakursusel on vaadeldud perioodil (2017–2023) osalenud kaheksa õpetajat: draamavõtted – aktiivõppe meetodid lõimitud aine- ja keeleõppes (48 t) – kaks õpetajat, LAK-õpe, keelekümbuse ABC (45 t) – kolm õpetajat, LAK-õppe rakendamise kogemusi õpetajalt õpetajale (36 t) – kaks õpetajat, ideekursus – eesti keele, matemaatika, looduse õppimine läbi kunstiliste-mänguliste ja muusikaliste tegevuste (24 t) – kolm õpetajat, lõimitud ainekavad – ideest teostuseni (7 t) – üks õpetaja; eesti keele õpihoiakute kujundamine keele- ja enesearengukohvikutes (35 t; 60 t) – üks õpetaja.

Direktori sõnul võimaldatakse õpetajatele koolitusi, kui need on põhjendatud ja koolil on eelarvelised vahendid. Sügisel oli omavalitsuses juttu õpetajate mentorlusest ning sellega on plaanis tegeleda omavalitsuse tasandil. Uuele õpetajale määratakse juhendaja. Õpetajatega, tugispetsialistidega viiakse igal aastal läbi koostöövestlused. Vestluste tulemused dokumenteeritakse. Nende põhjal koostatakse kokkuvõtte ning need võetakse aluseks koolituste planeerimisel.

4.1. Ettepanek direktorile

Lisada EHISesse isikukaartidele viited, nt kuupäevad, Eesti ENIC/NARIC Keskuse hinnangutele, mis muudaks kvalifikatsiooni hindamise selgemaks.

4.2. Ettekirjutus pidajale

Tagada avalike konkursside korraldamine nende õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel magistrikraad puudub, kuid kes õiendi teatavaks tegemise ajal on seda omandamas, juhul, kui magistrikraadi ei ole omandatud hiljemalt 01.07.2024, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõigetest 6 ja 7. Täitmise tähtaeg: 01.09.2024.

⁴⁷ Keeleseadus, § 39 lg 2.